

402/02263

התאחדות בולאי ישראל
הספריה

ISRAELI PHILATELIC MONTHLY

ועד פועל חדש להתאחדות

האספה הכללית של העמותות בהתאחדות בולאי ישראל בחרה (14.2.89) ב-11 חברים לוועד הפועל החדש.

בוועד: ה. סינק (נשיא); א. זכאי, ב. נסטויטר, ל. בלאו, א. ובר, י. שבתאי, מ. סונדק, הרשפלד, ק. בראילן, צ. שמעוני, מ. קרמינר. משקיפים – א. לין ואורי שליט.

מתוך הדיון הכללי

י. שבתאי – תערוכת הנוער "תבל 89" הינה פריצת דרך אל האספן הצעיר. הכניסה לתערוכה תהיה חופשית, תהיה פעילות יוצרת וסיוורים מודרכים. בני נוער רבים יוזמנו ע"י השרות הבולאי. מבקש שיתוף פעולה מכל העמותות.

ד. שמעוני – נציגי התאחדות העובדים זה שנתיים יחד עם האקדמיה לשון העברית על מילון למונחים בולאיים. מילון זה יאושר כמילון רשמי. בוועדה חברים: ק. בראילן, א. לין, ל. יוליוס, מ. סונדק, פרופ' ר. סיוון, פרופ' ג. צרפתי וד"ר ד. שמעוני (יר"ר).
ד. מזאה – בנתניה עלה השנה מספר החברים. מתקיימים מפגשי נוער בהדרכת הח' יוליוס. אשר לד"ר הגזבר: העזרה שנתנה ע"י ההתאחדות לנתניה אינה מספקת.

גדעון לוי – מספר חברי ראשון-לציון בעליה. מציע לפרסם פוסטרים בסניפי הדואר ובבתי-ספר, למשיכת חברים חדשים. מתנגד לכניסה חנים לתערוכת הנוער, כי הדבר יפריע.

ש. קויטנר – מבקש פרסום תוספני יותר. **צריכים לקבל אמצעים לכך ולפעול בטלויזיה, ברדיו ובאמצעות כרזות. יש צורך בקטלוג ישראלי רשמי עם מחירים מוסמכים.**

י. גפן – מציינ שבכל מקום עבודה גדול יש ירחון, וכדי להרחיב את מספר החברים, אפשר לפרסם בהם. יש להניח שיצטרפו חברים חדשים בעיקר פנסיונרים. מבקש מהחברים למסור לו על ירחונים הידועים להם והכתובות.

י. אוקו – באים למועדון חברים מעמותות אחרות. אם הביקור הוא רגיל, אנו מקבלים אותם ברצון. אך אם הביקור הוא מסחרי והחברים תופסים שולחנות ומוכרים, נדרוש דמי חבר.

נ. שטיין – בנוסף לפגישות הרגילות במועדון, אנו מקיימים באשדוד גם מיפגשים בבתי עם כל המשפחות. נוצרת אוירה טובה, וחלק מהילדים מתחילים להיות אספנים.

ל. בלאו – היה לו חלום שההתאחדות תהיה בעלת תשתית ארגונית מסודרת: עם תקציבי זכות ולא חסד.

נבחרה ועדת אירגון

הועד הפועל של התאחדות בולאי ישראל בחר בוועדת אירגון בהרכב החברים: א. זכאי (יר"ר), א. שליט, ד"ר ד. שמעוני.

הנס סינק נשיא ההתאחדות

דו"ח הגזבר

גזבר ההתאחדות ער"ד **אלי ובר** קרא את הדו"ח הכספי והסביר שתקציבנו צומצם ובמקום 40,000 ש"ח בשנת 1988 קיבלנו רק 30,000 ש"ח (היתרה של 10,000 ש"ח הגיעה רק בינואר 1989), אך אין גרעון ברזרבות. בשטח שיקום מועדוני העמותות היתה הפעילות כדלהלן: ת"א קיבלה מזגן ועוד 5,000 ש"ח, חיפה 9,000 ש"ח, נתניה 2,000 ש"ח (והבטחה לעוד 2,000 ש"ח) וכמו כן מזגן. היתה תמיכה בהוצאת הבטאון לארץ הקודש.

ד"ר יוסף ואלד

מכירות פומביות של
בולים, מעטפות
ואמצעי תשלום

PUBLIC AUCTIONS
ISRAEL and HOLYLAND
SPECIALIST
Dr. JOSEF WALLACH
P.O.BOX 1414 REHOVOT
Phone 08-467274, 461010

הירחון הישראלי לבולאות

Israeli Philatelic Monthly Israel Philatelic Federation

בטאון התאחדות בולאי ישראל

EDITOR: ARIE LYNN
REDACTION:
Dr. A. LEIBU, Dr. Z. SHIMONI, Y. TSACHOR
TEL-AVIV, P.O.B. 21224, 61211
MARCH-APRIL 1989

העורך: אריה לין
המערכת: ד"ר א. ליבו, ד"ר צ. שמעוני, י. צחור
ת.ד. 21224, ת"א מיקוד: 61211
אדר-ניסן תשמ"ט

(3-4) 234

בטור אחד

דו"ח נשיא ההתאחדות

בתוכן

- 2 בהתאחדות
- 3 בטור אחד
- 4 חדשות הבולאות בישראל
- 5 הרב מימון - בטקס מיוחד
- 6 בול ראשון ליוניצ"ף
- 7 "השרות הבולאי" לעידן המחשב
- 8 "דואר עברי" וחותרת מנדטורית
- 9 קוי דואר-נע בישראל
- 10 תערוכות
- 11 תערוכת בולים במוסיאון היהלומים
- 12 דברי הדואר ממטוס צ'לינג'ר
- 13 היהודי שהעלה את בולי בולגריה
- 14 יודאיקה
- 15 שיקורסקי ועזרת היהודים
- 16 חותמות דואר של מקומות הנזכרים בתנ"ך
- 17 ואלדהיים לא יופיע בבול אוסטרי
- 18 אנדרומדה מיפו - בבהוטן
- 19 בספרות הבולאית
- 20 לנין בהנפקה אנטי-קומוניסטית
- 21 מכאן ומכאן
- 22 מעוניינים בחליפין
- 23 בעמותות הבולאים

בשתי נקודות לא היתה הצלחה: מספר החברים בירידה ויש צורך לפעול בשטח זה. יש חברים בועד הפועל, שמסרבים לקבל על עצמם ביצוע משימות מסוימות. אך הפעילות של כולם הכרחית, ולכן הציע רשימת 10 חברים לועד הפועל, המוכנים לפעול, כולל פעילות בין הנוער. ועוד שטח המצריך שיפור מידי: לא אוישו כל ועידות פי"פ בחר"ל בנציגינו, ויש צורך דחוף לעשות זאת.

ה. סינק, יו"ר ההתאחדות דיווח על פעולותיה של ההתאחדות בשנת 1988: קוימו 10 ישיבות של הועד הפועל. היה הכנס השנתי השני של בולאי ישראל. התקיים מיפגש של נוער המציג בתערוכות. היה מיפגש של מציגים מבוגרים בתערוכות, בנוכחות שופטים. קוימו מספר ישיבות עם ה' קאול וביילין. אורגנה בהצלחה התערוכה הלאומית "עצמאות 40" בירושלים, בשיתוף נציגים מחוץ לארץ. מציגים מישראל ונציגים רשמיים השתתפו ב-2 תערוכות בינלאומיות: **בהלסינקי ובפראג**, ובהצלחה רבה. נציגי ההתאחדות השתתפו בקונגרס של פי"פ בפראג. תוכננה תערוכה בילטרלית עם ספרד, אך לצערנו היא לא תתקיים. השנה, בסוכות, תתקיים תערוכת נוער בהשתתפות נציגים ומציגים ממספר ארצות. לשנת 1990 מתוכננת תערוכה לאומית בבאר שבע. בשנת 1993 תהיה תערוכה בינלאומית בת"א, שתהיה מיועדת לארצות הים התיכון, אך יתכן שתורחב. בשנת 1998, שנת ה-50 לעצמאות ישראל, נקיים תערוכה בינלאומית. השנה - 1989 - נשתתף ב-2 תערוכות בינלאומיות: **בסופיה ובפריז**. כמו כן נשתתף בתערוכה לספרות בפרינקפורט. אנו מתכוונים להשתתף ב-3 תערוכות בינלאומיות בשנת 1990: **בדיסלדורף, לונדון וניו-זילנד**. הטיפול סביב הקמת המוזיאון הפוסטלי מתקדם - יש ממון ויש תכנון. בעזרת ההתאחדות, קיבלה רשות הדואר זכות להשתמש בסמל של הפי"פ במיקרים מסוימים. מתקדם שיפוץ המשרדים ברחוב פינסקר. אושר יום הבול (או יום האספן) - האישור הינו קבוע ואוטומטי לכל שנה.

צפוי בול בן 10 ש"ח

במארס - הנפקה יקרה

ששת הבולים שנועדו ל-12.3.89 - 4 בולי תיירות, בול רש"י ובול הרב מיימון - יעלו לאספן לא פחות מ-9.1 ש"ח וכמובן איש לא מסתפק בסידרה אחת ואז הזמנה מגיעה לעשרות שקלים.

בולי התיירות הם בערכים של 0.70, 06.0, 04.0 ו-1.70 ש"ח; בול הרב מיימון - 1.7 ש"ח ובול רש"י - 4 ש"ח.

ביום הופעת הבולים הוטבעו שלוש חותמות מיוחדות - שתיים בירושלים ואחת בתל-אביב (התיירות).

רשות הדואר, רמת השרון שירות המסירה, תל-אביב		
שולח: _____ address: _____ code: _____	מקבל: _____ place: _____ code: _____	
חתום: _____ חתום: _____		
חתום: _____ חתום: _____		

גלוית דואר חדשה

ב-14 בפברואר הופיעה גלוית דואר חדשה עם בול מודפס של דאר החמניה ללא ערך נקוב. הגלויה נועדה למשלוח בפנים הארץ.

אין להשתמש בגלויה זו למשלוח לחו"ל, אף לא בצרף בולים נוספים להשלמת דמי-המשלוח. במקרה של העלאת תעריפי-הדואר, לא יהיה צורך בהדפסת גלויה אחרת, שכן אותה גלויה תימכר במחיר המתאים לתעריפי הדואר.

הגלויות שבמחזור עתה תישארה בתוקף גם אחרי הופעת הגלויה החדשה.

בולי הארכיאולוגיה בירושלים, שהראשונים בסידרה כבר הופיעו וההמשך צפוי במרוצת שנת 1989, יהיו כנראה מן הבולים היקרים ביותר במדינת ישראל, כמובן מבחינת הערך הנקוב.

השנה צפויים לפחות 3 בולים מסידרה זו ולפחות אחד מהם יהיה בן 10 ש"ח (!) בולים בערכים גבוהים אכן נחוצים בדואר ישראל כדי לא להקשות על משלוח חבילות שהתעריף מחייב ביול גבוה, לעיתים בעשרות שקלים. ערכים גבוהים קיימים בהרבה מדינות ובארצות הברית, למשל, יש גם בול בן 9.35 דולר.

לא פעם ראינו משלוח חבילות כשעליהן עשרות בולים בני 2-1 ש"ח וזה באמת מפריע, לעיתים אף אין מקום להדבקת כל הבולים.

ואף-על-פי-כן לא היינו נכנעים לגמרי לצרכי הדואר, כשהלקוח השני החשוב הוא אספן הבולים המתרחק יותר ויותר מן התחביב, בשל חוסר הכדאיות בהשקעה בבולי ישראל.

זאת ועוד - בתכנית רשות הדואר להרבות באוטומטים מן הסוג שהופעלו באחרונה בכמה מוקדי דואר בארץ ובהם ניתן לקבל תוויות ביול בערכים גבוהים עד 15 ש"ח.

כבר התרגלנו לעובדה שבולי האוטומטים הם בערכים גבוהים ובכמות מופרזת, שכתוצאה מכך אין אוספים אותם, אך לפחות ישמשו הם תחליף לבולי-דואר יקרים ולא יצטרכו להנפיק לשימוש דוארי רגיל בולים בערכים גבוהים שיכבידו על האספנים.

אין ספק שהאספנים לא יוותרו גם על בולים יקרים בערכים גבוהים, כמו הבול המוצע בן 10 ש"ח - אבל ודאי שבס"ה יקנו הרבה פחות מאשר לו הופיע הבול ב-2-3 ש"ח.

הבול היקר עם כותרת הרודיאנית נועד ל-30 באפריל 1989 כאשר בחודש מארס הופיע בול רש"י (בול זיכרון) בערך נקוב של 4 ש"ח (יקר מאד לבול זיכרון)!!!
קלנדרית, תהיה שנת 1989, שנה יקרה מאד.

ההתאחדות למעונה החדש

משרדי ההתאחדות עברו לרח' פינסקר 2 ת"א. המשרד יהיה פתוח ביום ב' 9-12.30; ביום ג' 16.00-18.30; ביום ה' 16.00-18.00. הטל. 295547. מזכיר ההתאחדות ל. בלאו הדגיש בישיבת הפתיחה במיוחד מאמציהם של היר"ר ה. סינק, לאה המזכירה וב. נסטויטר.

הרב מימון – בטקס מיוחד

הרב מימון השתתף במעמד ההכרזה על הקמת מדינת ישראל. הוא כיהן כחבר הממשלה הראשונה של המדינה ושירת כשר הדתות ובטיפול בנפגעי המלחמה.

רשימת כתביו כוללת מאות ספרים, מאמרים, כתבי עת וקבצים וערכים, שנכתבו או נערכו על ידו ובהשתתפותו.

נפטר ב־ט' בתמוז תשכ"ב (1962) בירושלים. ספרייתו הועברה ל"יד הרב מימון" אשר במסגרתה נמצא גם "המכון לציונות דתית" על שמו. את שמו נושא גם "כפר מימון" בנגב.

בעיצובה של רות בקמן הופיע ב־12 במארכס בול לזכרו של הרב יהודה ליב הכהן מימון.

מימון נולד בעיירה מארקולשטי שבבסרביה ב־1875.

בשנת תרע"ג עלה לארץ ישראל והקים בה את לשכת "המזרחי".

במלחמת העולם הראשונה גורש ע"י השלטונות הטורקים מארץ ישראל עם יתר מנהיגי הישוב ואחרי שהות בארצות הברית חזר ארצה בשנת תרע"ט, העביר את המרכז העולמי של המזרחי לארץ ישראל ועמד בראשו.

בשנת תרפ"א יסד את השבועון "התור", שהופיע בעריכתו חמש עשרה שנה.

הרב מימון מילא תפקיד מרכזי בהקמת הרבנות הראשית לארץ ישראל וכיהן כיו"ר בכל ועדות הבחירות לרבנות הראשית. עד שנת חייו האחרונה הוא קרא לחיזוק הזיקה התורנית במחנה המזרחי והנוער שלו.

משנת תרצ"ה היה חבר בהנהלת הסוכנות היהודית ועמד בראש מחלקת האירגון והמחלקה למלאכה ומסחר זעיר תוך שהוא דואג גם לביסוס השירותים הדתיים.

הרב מימון היה ממצדי הקו התקיף במאבק נגד הבריטים והספר הלבן. הוא שימש זמן מה ממלא מקום יו"ר הנהלת הסוכנות. דעותיו האנטי בריטיות העמידוהו בעיני השלטונות כיריב מובהק; הוא נעצר יחד עם חברי הנהלת הסוכנות ב"שבת השחורה" ונשלח לכלא לאטרון.

ליום הזכרון-גלעד חיל האוויר

האגדרטה המרכזית לזכרם של חללי ח"א, מצויה דרומית מזרחית למושב גבעת יערים, מקום התרסקותו של מטוס ה"נורסמן" של "שרות האוויר" במהלך מבצע "מכבי" במלחמת השחרור.

ב־10 במאי 1948 יצא לדרך מטוס ה"נורסמן" (מטוס תובלה קל) במגמה לסייע לכוחות חטיבת "הראל" בתקיפת בית מחסיר. מסיבות שאינן ידועות, כנראה בעיות מזג אוויר, אבד הקשר עימו. המטוס וששת אנשי צוותו נעלמו, ורק לאחר כיבוש האזור ופריצת הדרך לירושלים אותר מקום האסון, ומנוע המטוס נמצא בעמק נחל כסלון. לאחר מכן הועברו המנוע ומדחפו, שעוקם, ונקבעו בראש ההר כגלעד לחללי חיל האוויר.

מצא בע"מ

החברה למכירות פומביות
PUBLIC AUCTIONS
Matsa Company Ltd.
5, Druyanov Street, Clal Building

אנו מקיימים מכירות פומביות רבות היקף בתחומים הבאים:
'בולי ישראל וחוף' 'הולילנד'
'התקופה התורכית' 'תקופת המנדט'
'מנהלת-העם' 'דאר צבאי'
'תולדות הדאר' 'תקופת השואה'
'קק"ל' 'תוויות' 'גלויות'
...יודאיקה...

'ציונות' 'מסמכים' 'אוטוגרפים'
'שטרייכס' 'מטבעות' 'מדליות'

תל-אביב, רח' דרויאנוב 5 בית כלל
טל. 03-292813, 03-295618

המכירה הקרובה ב־20.6.89

בול ראשון ליוניצ'ף

ב-1950 שינתה העצרת הכללית של האו"ם את יעודו העיקרי של "יוניצ'ף" והפנתה אותו ליצירת תוכניות סיוע ארוכות-טווח למען ילדים נזקקים בארצות מתפתחות. עם השנים ביעוד חל שינוי גם בשמו של הארגון שנקרא מאז "הקרן לילדים מטעם האו"ם". "United Nations Children's Fund".

"יוניצ'ף" מדגיש כיום את מה שהוא מכנה "המהפכה למען הישרדותו והתפתחותו של הילד" ומנהל כיום מערכה מתואמת שמטרתה להקטין את מספר מקרי המוות בקרב הילדים בעולם. כינוי המערכה – "גובי" (GOBI). השם מורכב מראשי תיבות (באנגלית) של ארבע פעולות: פיקוח על קצב הגידול (Growth Monitoring) החזר נוזלים דרך הפה (Oral Rehydration Therapy) חיסונים (Immunization).

מדינת ישראל נבחרה להנהלת "יוניצ'ף" ב-1949 והיתה מיוצגת עד שנת 1968.

קטלוג חדש

י. ביילין מסר, כי בחודש מארס יופיע קטלוג חדש של בולי ישראל, שאספני הבולים מחכים לו זה זמן רב. הפעם נערך הקטלוג ברמה מקצועית ע"י יעקב צחור, והודפס בהוצאת "כרטא". בכל דף יהיה הסבר בעברית ובאנגלית וצילום הבולים, מספור מקומי ומספרם של בולים אלה בקטלוגים בחו"ל.

בולי רימון

מכירה * קניה * הערכה * הדרכה
מבחר ענק של בולים מחו"ל וישראל
מבחר מיוחד של סדרות בנושאים שונים
סדרות מיוחדות לילדים ולכל הגילים
שינוקים 8 בנעתיים (ליד העיריה) טל' 3222 15
מחיר 13.00 – 16.00, 19.00 – 9 (ביום ג' סטור).

**בול ישראלי ראשון
שהוקדש ליוניצ'ף –
הארגון הבינלאומי
לשרות ילדים, במסגרת
האו"ם, יופיע ב-30
באפריל.
הבול צוייר בידי הצייר
ההולנדי א. ואן אויין.**

בישראל ועדה למען "יוניצ'ף"

כבר בשנת 1969 הוקמה בישראל ועדה למען יוניצ'ף, אחת מ-33 ועדות ארציות כאלה.

"יוניצ'ף" הוא הארגון הגדול ביותר בעולם העוסק במתן שירותים ותוכניות לילדים בארצות מתפתחות. הוא חלק ממערכת האירגונים של האו"ם ופועל בשיתוף עם סוכנויות סעד ועם אירגונים לא ממשלתיים ב-187 מדינות.

מטרת "יוניצ'ף" לסייע לילדים במצוקה ללא הבדל גזע, לאום, דת או מין. הארגון נוסד ב-1946 ושמו המקורי היה "קרן החירום הבינלאומית לילדים מטעם האו"ם".

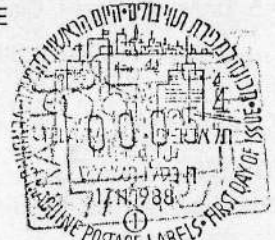
United Nations International Children's Emergency Fund מטרתו העיקרית, בראשית דרכו, היתה להתמודד עם הצרכים הדחופים ביותר של ילדים שנעקרו מבתיים במהלכה של מלחמת העולם השנייה.

WORLDWIDE STAMPS, THEMATICS, COVERS
POSTAL — HISTORY

קניה – מכירה – הערכה
קשרינו עם לקוחות בכל העולם
מביאים לתוצאות מהירות וחומר מעניין!!
אנו מקווים לשמוע ממך בקרוב!!!

ERIC ELIAS, PHILCARD INTERNATIONAL, 58 GREENACRES,
HENDON LANE, LONDON N3 — 3TI, ENGLAND

WORLDWIDE
FRAMA

BUYING — SELLING
MINT FDC COVERS ETC.
ASK FOR PRICE LIST

יונון ביילין
מנהל השרות הבולאי

מוזיאון פילטלי

בימים אלה הוחלט סופית על הקמת המוזיאון הפילטלי ליד מוזיאון הארץ בתל-אביב, לאחר שנמצאו מקורות למימון הפרוייקט. האחראי על המוזיאון הוא משה כהן, לשעבר מנהל השרות הבולאי, שהיה בין יוזמי הקמתו.

כנס מעצבים בינ"ל

עוד נמסר, כי בחודש מארס יתקיים בישראל הכנס הבינלאומי של גרפיקאים, בשיתוף איגוד המעצבים, ויוקדש לנושא העיצוב הגרפי בישראל באמצעות מיחשוב גרפי להנפקת בולים. לקראת הכנס יופיע בול ישראל, שהשרות הבולאי ערך תחרות פומבית לעיצובו. במקום הראשון זכה גד אמליח, שעיצב סמל מגן-דוד ועיפרון (המסמל את מקצוע העיצוב). במקום השני זכתה המעצבת ענת ורדימון, שציירה סמלי מגן-דוד ושמש, ובמקום השלישי יקי טרגר.

נסגר השרות הבולאי בפינסקר 2

ביום הופעת הבולים החדשים היתה מכירתם במאה נקודות דואר בארץ, בירושלים 9 נקודות, בחיפה 7 ובתל-אביב 5.

בתל-אביב נסגר סניף השרות הבולאי שפעל בפינסקר 2 ואחר כך ברח' הירקון 61. סניף זה של השרות הבולאי הועבר למרכז יפו.

על-אף האמור לעיל, היתה ביום הופעת הבולים החתמה מיוחדת גם בסניף הדואר ברח' הירקון 61 בתל-אביב.

השירות הבולאי לעידן המחשב

מאת יהושע מרקוס

על שינויים מרחיקי-לכת בתחום השיווק והפרסום של בולי ישראל מסר מנהל השרות הבולאי, ינון ביילין, במפגש עם עורכים של מדורי הבולאות, בהשתתפות איש השיווק דן בן צבי ומנהלת המחלקה ליחסי הציבור והפרסום של השרות הבולאי, אורלי נגילה.

התוכנית כוללת שיפורים בפרסום והודעות לציבור על הופעת בולים חדשים, שיפור השרות לאספנים באשנבי הדואר ביום הופעת בולים חדשים, הנהגת שבוע הבול, שיוקדש למכירה וקניית בולים, במסגרתו תיערך תחרות פומבית לעיצוב בול בנושא יום הבול, כמקובל במדינות רבות. הכוונה היא שהבול הראשון בנושא זה יוקדש לציון 150 שנה ל"פני השחור" הבריטי.

השרות הבולאי דן עם מוסדות חינוך על הקמת גרעין של אנשי חינוך שיעסקו בהפצת הבול העברי בקרב התלמידים, שילמדו במסגרת זו על 40 שנות המדינה באמצעות בולי ישראל.

בין השיפורים שמנה ביילין - הכנסת מחשב עצמי לניהול ולקשרים עם מנויי השרות הבולאי, לקוחות ומוסדות, שיחסוך כוח אדם ויתרום לתדמית השרות. מנהל השרות הדגיש, כי שיפורים אלה הם חלק מתהליך כללי של רשות הדואר, שהשרות הבולאי הוא אחת מזרועותיה, הכוונה לגבש "גאוות יחידה" בשרות, שכמו כל אגף ידאג לרווחיות. כן הונהג תשלום בהוראת קבע לבנקים, ומתוך 43 אלף מנויים 13 אלף כבר עברו לתשלום באמצעות הוראת קבע.

בולי תיכל IZHAK SEIDMAN

TEL AVIV, 94 ALLENBY ST. (ROOM 234)

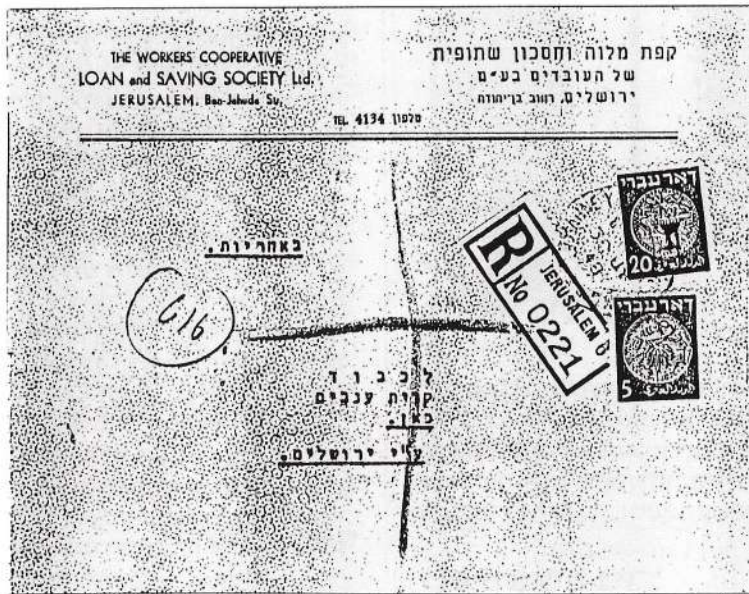
TEL. 611372, PRIVATE 447296

IMPORT EXPORT STAMP & COIN DEALER
SALE, PURCHASE, VALUATION

יצוא ויבוא - בולים ומטבעות
קניה, מכירה, והערכה

יחזקאל זיידמן MICHAL STAMPS

"דואר עברי" וחותמת מנדטורית

Probably the only known cover with those resumed Mandate postmarks of the branches P.O.

המכתב נשלח לחיפה ביום 8 ביולי. הוא מבויל בבול דאר-עברי בן 10 מיל ומוחתם בחותמת S.C. מנדטורית: (B 14).

הנמען הוא מר ישעיהו ברזור, עובד המברקה בחיפה. מר ברזור שכבר הלך לעולמו, היה רווק עד יום מותו, וקרובי משפחתו אישרו שעבד במברקה ובדאר חיפה במשך שנים רבות.

השולחת היא פקידה שעבדה כניראה במברקה בדאר ירושלים בסניף המרכזי. שמה אינו ידוע מאחר וחלק מלשונה האחורית של המעטפה נקרע עם שם השולח, אבל היא הוסיפה מאחור באותו הדיו ובאותו כתב-יד נשי את המשפט הפרוזאי "אני אוהבת אותך"...

הפקידה לא השתמשה בחותמת התלת-לשונית הישראלית שנכנסה לשמוש בדאר המרכזי כבר 4 ימים, אלא עשתה "קיצור דרך", והחתימה את המכתב בחותמת ה-S.C. המנדטורית שהיתה תחת ידה במברקה, וכך שלחה אותו עם יתר הדאר שהיה מיועד לחלוקה מחוץ לירושלים.

כך השאירו לנו פריט מעניין ונדיר במיוחד.

איתמר קרפובסקי

השימוש בחותמות דאר מנדטוריות שהוחזרו לשמוש בירושלים לאחר קום המדינה ידוע בשתי צורות מקריות. הצורה העקרית והנפוצה היא על-גבי מברקים (כנסים), וזאת החל מאמצע יוני ועד תחילת אוקטובר 1948. הצורה היותר נדירה היא על גבי מכתבים יוצאים או מגיעים. הנדירות כאן היא רבה ביותר, ועד היום נמצאו, למשל, פחות מכתבים מירושלים מאשר מצפת, נושאי חותמות מנדטוריות.

לפי ספרו של עמנואל גלסמן: "The Postal History Of Jerusalem" עמ' 52, הוכנסו חותמות אלו לשמוש חוזר רק בסניפי הדאר בעיר בסוף יולי ותחילת אוגוסט 1948, כשהן בשמוש מספר ימים בלבד, ובאותו להחליף את חותמות הגומי הזמניות של מינהלת-העם שהתקבלו ועד לקבלת החותמת הישראלית הראשונה.

לאחרונה נתגלה עוד מכתב מסחרי, כשהמיוחד שבו, שהוא החתם ונשלח ממשד הדאר המרכזי, ובתאריך הרבה יותר מוקדם.

קוי דואר נע בישראל

מאת ב. פיקסלר וי. נכטיגל

כיום פועלים במדינת ישראל 53 קוי דואר נע והם נותנים שרות ל-1.070 נקודות שונות מצפון הארץ ועד אילת.

מדובר ביישובים שבהם אין סוכנויות דואר, במחנות צה"ל, בבתי ספר שדה ומועצות אזוריות.

בזמנו היה גם קו בשם "צפון סיני" ששרותו הופסק עם החזרת סיני למצרים (קו מס' 43 ברשימתנו).

הקו האחרון - קו מס' 54 - הופעל ביום 11.1.88 והוא משרת יישובים ערביים בלבד.

להלן רשימת 54 הקוים (כולל הקו "צפון סיני") מסודרים באופן כרונולוגי, הרשימה מעודכנת עד לסוף ינואר 1988.

ישנם קוים ששם או בסיסם המקורי שונה, בשני הטורים האחרונים ברשימה רשמנו את השם או הבסיס הקודם.

פרט מעניין התגלה לנו בקשר לקו הדואר "חלוצה", קו מס' 40 ברשימתנו הכרונולוגית (מספר 37 לפי המיספור של הדואר).

בהודעה לקהל מס' 56/72 מיום 19.9.72 מובא לידיעת הצבור על פתיחת קו דואר נע "חלוצה" ביום 5.10.72. אולם ברשותנו נמצאים 2 לוחות זמנים רשמיים של אותו הקו (לפני שנקבע השם "חלוצה") והם נושאים תאריכים יותר מוקדמים. (מיום 1.9.71 ומיום 5.10.71), והם מצורפים בזה.

החותמת הראשונה של ד"נ "חלוצה" היא מיום 5.10.72. יש להניח שעד לתאריך זה השתמשו בחותמת רגילה של דואר באר שבע ששם הוא הבסיס.

רשימת קוי דואר נע שפורסמה לא מזמן לא היתה שלמה. בידינו רשימה מעודכנת.

מספר שם הקו	תאריך ההפעלה	הבסיס
1 הנגב	28.3.50	באר-שבע
2 הגליל העליון	30.3.50	ראש פינה
3 הגליל העליון	4.9.50	ראש פינה
4 עמק בית שש	14.12.50	בית שאן
5 הרי יהודה	15.1.51	ירושלים

6 הנגב	1.2.51	באר-שבע
7 עמק הירדן	6.7.51	טבריה
8 חוף אשקלון	29.11.51	אשקלון
9 הגליל המערבי	27.3.52	נהריה
10 אבטח	14.10.52	אשקלון
11 הגליל התחתון	29.10.53	טבריה
12 הנגב	28.3.54	באר שבע
13 המרכז	29.3.55	רמלה
14 חפר	29.3.55	חדרה
15 חוף כרמל	5.7.55	זכרון יעקב
16 עמק שורץ	12.7.55	רחובות
17 האלה	8.4.52	בית שמש
18 הנגב 4	25.12.56	באר שבע
19 גלבוע	4.4.57	עפולה
20 מרום הגליל	4.4.57	צפת
21 נחל לכיש דרום	9.4.57	אשקלון
23 איילון	9.4.57	רמלה
24 מעלה הגליל	15.1.59	עכו
25 שדה גת	23.1.59	אשקלון
26 לב השרון	15.12.60	נתניה
27 חבל מגידו	20.12.60	עפולה
28 אשרת	20.12.60	עכו
29 שמשון	21.12.60	בית שמש
30 חבל כורזים	4.8.66	ראש פינה
31 השרון התיכון	1.3.67	הוד השרון
32 מנשה	4.2.68	פרדס חנה
33 אילות	9.7.68	אילת
34 יזרעאל	15.8.68	עפולה
35 ערבד	17.4.69	דימונה
36 דרום הגולן	13.5.69	קצרין
37 הבקעה	14.7.70	בית שש
38 שקמים	16.8.71	אשקלון
39 ים המלח	26.8.71	דימונה
40 חלוצה	1.9.71	באר שבע
41 חבל יריחו	25.7.72	ירושלים
42 חוף עזה	14.5.74	אשקלון
43 צפון סיני	14.5.74	אשקלון
44 בקעת בית כרם	1.7.75	כרמיאל
45 צפון יהודה	24.11.81	ירושלים
46 אפרים	28.12.81	כפר סבא
47 לב השומרון	5.5.82	כפר סבא
48 צפון גולן	18.5.82	קצרין
49 מודיעין	30.5.83	לוד
50 הר חברון	10.7.84	ירושלים
51 משגב	15.4.85	כרמיאל
52 מזרח בנימין	23.12.86	כפר סבא
54 קטע עזה	11.1.88	עזה

10 מדליות לישראלים בהודו

מאת אלי ובר

בתערוכה השתתפו עשרה אספני ישראל, מהם 3 קיבלו את המדליות הגבוהות ביותר – מדליית זהב גדולה ואחד צויין גם בתוספת פרס מיוחד.

שני אספנים נוספים קיבלו זהב רגיל ואחרים מוזהב וכסף.

יוסי חכמי שהציג בולי ציילון קלאסיים צויין במדליית זהב גדולה בתוספת פרס מיוחד.

נחום קפלן הציג בולי אתיופיה וצויין גם הוא במדליית זהב גדולה.

פרופ' ע. איילן הציג אוסף רפואה באגף אלופים (מדור מיוחד לאוספים שצויינו בעבר במדליות זהב) קיבל מדליית זהב גדולה.

עו"ד אלי ובר הציג בולי בוואריה קלאסית וקיבל מדליית זהב רגילה בתוספת פרס מיוחד.

ד"ר אלי ליבו הציג אוסף מנדט בריטי וצויין במדליית זהב רגילה.

נחום קפלן הציג דואר אוויר של אתיופיה וקיבל מדליה מוזהבת גדולה.

אבי וובר (נוער) בוואריה הקלאסית – מוזהב

משה שמואלי הציג תולדות הדואר של ביירות וצויין במדליית כסף גדולה.

יעקב צחור הציג "דואר עברי" במסגרת תולדות הדואר וצויין במדליית כסף.

ציפורה קפלן הציגה אתיופיה מודרנית וקיבלה מדליית כסף.

הועדה לחיבור המלון הבולאי סיימה עבודתה בתום שנתיים של ישיבות באקדמיה ללשון העברית בירושלים. המלון יופיע רק לאחר אישור מליאת האקדמיה.

בתצלום, משמאל לימין: ד"ר ר. סיוון, א. לין, ד"ר צ. שמעוני, מ. סונדל, ל. יוליוס, פרופ' צרפתי ורחל וייס, מזכירת הועדה.

בולגריה 89

משה שמואלי, נציג ישראל בתערוכת בולגריה 89, מתכנן מיספר מיפגשים רישמיים, שנועדו לתרום להידוק היחסים הידידותיים בין שני העמים:

1. מיפגש עם נציגי היהדות המקומית, תוך כדי ביקור בבית-העם היהודי בסופיה ובתערוכה היהודית המתמדת במקום. כמו כן ביקור בבית-הכנסת הגדול בסופיה.

2. מיפגש עם נציגים רישמיים של התאחדות הבולאים הבולגרית, וכמו כן עם אספני בולגריה, המשתתפים עם אוספיהם בתערוכות בינלאומיות וקיום דיון בנושאים המעניינים את שני הצדדים.

אקספרטים מוכרים

הקטלוג בשפה הגרמנית "מיכל" 1989, פירסם רשימה ארוכה של אקספרטים-מומחים לבולאות מכל העולם, לפי מומחיותם בהתאם למדינות השונות ומומחיותם בבולי מדינות אלה.

לגבי ישראל צוינו שמותיהם של איסינג ואייכלה מגרמניה וה. מינץ מ ישראל לגבי א"י – פלשטינה – שטייכלה מגרמניה.

נראה שהקטלוג הגרמני אינו מכיר במומחים אחרים הבקאים בנושא ארץ הקודש לישראל.

שפע בולים ל"אינדיה 89"

אשר להנפקות בולים לכבוד התערוכה, זכתה "אינדיה 89" במנה לא מבוטלת של בולים, במיוחד של כמה מדינות ה"מתמחות" בהנפקות המוניות לכבוד אירועים מזדמנים.

כך, למשל, ראינו סדרות של 8 בולים ושני גיליונות מזכרת בכל אחת מן המדינות כמו סט. וינסנט, גרנדה, גרנדה וגרנדינס ואחרות.

המעניין שבולים אלה הוקדשו למעשה ליוכל "דיסניוורלד" ומראים את מיקי מאוס בוואריאציות השונות האופייניות לו, אבל לכבוד "אינדיה 89" הודפסו תמונות אלה בנופי הודו עם הקדשות מתאימות וכמובן סמל התערוכה, פרט ששייך את הבולים לאוסף תערוכות.

מבולי קפריסין חדשים למשחקי מדינות אירופה הקטנות...

תערוכת בולים במוסיאון היהלומים

תחביב שכזה

בתחביב אין תכתיב ואיש איש ותחביבו... הנה, למשל, כתב אלינו אספן בשם **לן כהן** מאה"ב, שתחביבו איסוף סימלי דואר (!).

לן כהן מאלטורו שבקליפורניה, הפיץ עשרות מכתבים לכל משרדי הדואר בעולם ואכן קיבל ממרביתם תשובות וסמלים, כפי שביקש.

עתה יש בידיו האוסף הגדול ביותר של סימלי דואר והוא מכין אף ספר בנושא זה, שכפי שהוא מבטיח, יהיו בו סיפורים מעניינים.

כהן כותב עתה על דואר וטרור והוא מעוניין בעזרה בחומר ודוגמאות.

Len Cohen P.O.Box 7407

Laguna Niguel, Cal U.S.A. 92677-7407.

כתב משלוח חבילות בפנים הארץ, חדש מטעם רשות הדואר, הופיע בתוספת הערת זהירות ביטחונית (ההדפסה בכחול ואדום).

15 ספינות

באיי פוקלנד הופיעה סידרת בולים מן המניין שהוקדשו לספינות מפרש. בסידרה 15 בולי ספינות.

סידרה של 6 בולים שהופיעה באיי פיסקרן הוקדשה למסע ה"באוונטי" ו"עץ הלחם". סידרה זו הופיעה בגליון בן 6 בולים שונים כשבתוכו כל סיפור המסע הכולל את המרד המפורסם "על הבאוונטי".

בבולאות קיים מושג כמו "פניני הבולאות" או "יהלומי הבולאות" והכוונה, כמובן, לשופרא דה שופרא של הפילטליה המסויימת.

במוסיאון היהלומים ע"ש הארי אופנהיימר בבורסת היהלומים ברמת-גן, יצרו מונח חדש הקשור באבני החן הנדירות שכינו בו את תערוכת הבולים – **"כל בול – יהלום"**.

השם כמובן, מפוצץ למדי ואם כי בולי היהלומים הם לאו דווקא היהלומים של הבולאות, הם במקרה זה בולים שכל בול הוא אכן יהלום...

בטקס הפתיחה היו שר התקשורת גד יעקובי, יו"ר מועצת המנהלים של מוסיאון היהלומים, משה שניצר, ראש עיריית רמת-גן, צבי בר, מנהל השרות הבולאי, ינון ביילין ומנהלת המוסיאון, נעומי הוכברג.

בתערוכה בולים מכל העולם שהמיחד אותם הוא היהלום.

המוצגים שייכים למר **פרנק פרידמן** מדרום אפריקה ועדנה **אלוני** מישראל שסידרה את הבולים באופן דידקטי כאמצעי לימוד לגיאולוגיה ומנרולוגיה. בתצוגה יש גם שני אוספים של נוער – **נטע כהן ומעיין בונר**.

התערוכה תישאר פתוחה במוסיאון היהלומים עד 29- ביוני 1989.

סימנה אידלמן, עוזרת המחקר לתערוכות מתחלפות במוסיאון היהלומים מסרה, שנשקלת האפשרות להוציא ערכת לימודים לבתי הספר, שתכלול משחקים המושטטים על בולים ואבני-חן. לדעתה המיחד את התערוכה היא נקודת המפגש בין הבולים לבין הנושא המופיע עליהם – אבני חן, המצויים בשפע במקום.

בפתיחת התערוכה פעל סניף דואר והוטבעה חותמת מיוחדת.

דברי הדואר ממטוס הצ'לנג'ר

מאת עודד אלישר

DAMAGED BY SEA WATER
SEAPLANE CHALLENGER

★

SALVAGED MAIL FROM
FLYING-BOAT
CHALLENGER

★

EX F.B.
CHALLENGER
CRASHED

תורמים בולים

בביה"ס הריאלי בחיפה מתקיים חוג נוער
בולאי בהנהלתו של אליעזר איסטנר מעמותת
חיפה.

באופן קבוע משתתפים כ-20 ילדים ולעידודם
נתבקשו בולאי חיפה לתרום בולים בתיבת איסוף
בעמותה.

*

ב-16 באפריל תקיים במועדון בולאי חיפה מכירה
פומבית ספונסנית של פריטים בגבול 50 ש"ח.

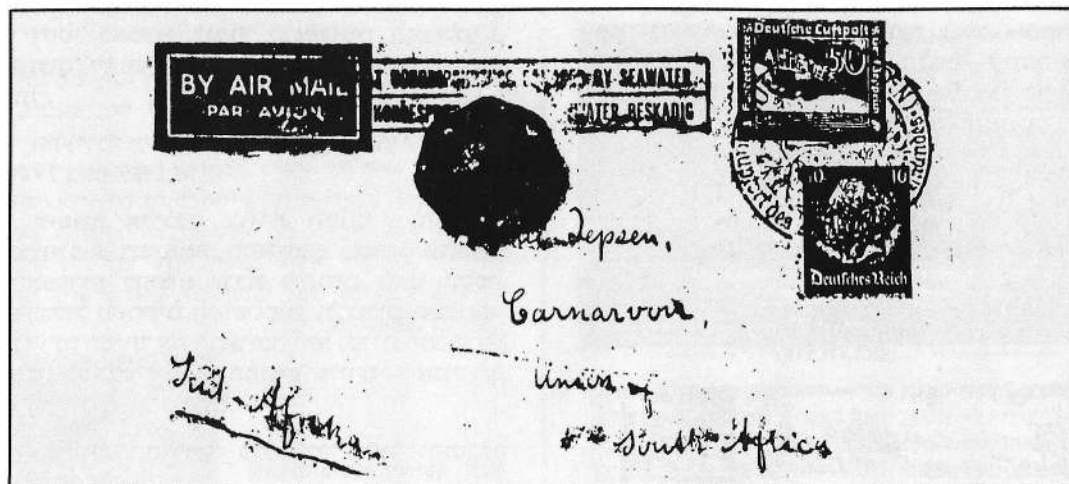
מנהל המכירה - מוטי קרמנר.

במאי 1939 היה המטוס האמפיבי "צ'לנג'ר",
של נתיבי האוויר הבריטיים הממלכתיים בטיסה
מאנגליה לדרום אפריקה. בדרכו חנה באלכסנדריה
שבמצרים ולאחר מכן בדאר אל-סלאם ממנה
המשיך למוזמביק. שעה שהגיע ליעדו זה, התנגש
בסירה שהיתה אותה עת מצויה בנמל, וטבע.
ארבעה אנשי צוות ושלושה נוסעים ניצלו, אך שני
אנשי צוות נהרגו. בין הניצולים היה לא אחר
מאשר קולונל (אח"כ - בריגדיר) פ. קיש, מי שהיה
בשליחותה של הקרן הקיימת ולימים מראשי
הציונות. עם הנצלו טלגרף לקק"ל "ניצלתי, אמשך
במשימתי". קולונל קיש, שהיה מהנדס, נהרג זמן
מה לפני שיחרורה של אפריקה הצפונית במלחמת
העולם השנייה, כאשר עלה רכבו על מוקש.

כל הדואר שהיה במטוס ניצל והועבר ליעדיו
השונים כאשר המעטפות נושאות חותמות שונות
המעידות כי ניצלו מתאונת מטוס. בין חותמות
אלו יש אחת בשפה האפריקנית והשפה האנגלית,
והאחרות, כולן באנגלית, (ראה צילום מתוך
ספרו של הנרי ניירינק - Recovered Mail - 1918-1978).

Post Office, Johannesburg

The accompanying postal article has been received in
the mail salvaged from the Flying Boat "Challenger"
which crashed at Lumba, on the East Coast of Africa, on
1st. May, 1939.

היהודי שהעלה את בולי בולגריה על המפה הבינלאומית

מאת משה שמואלי.

ידוע גם שבלאושטיין נתקבל רישמית בקונגרס האמריקאי כחלק מהמישלחת הבולגרית.

בלאושטיין התחיל את עסקיו בעיר רוסה בשנת 1883. הוא עסק בשני שטחים: כובעי נשים ובולי-דואר. בפירסומיו הוא קרא לעצמו אספן (קולקציאונר) בולים, ולא סוחר בולים. הוא רכש בהתמדה ובעוד מועד 100,000 בולים בולגריים, אותם יעד למכירה בתערוכה בשיקגו. ויש לזכור, שעד לתערוכה הופיעו בבולגריה בסך הכל 47 בולים.

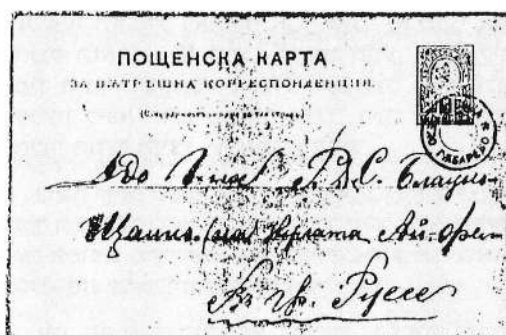
מרווחי המכירה הוא הקים ברוסה, עירו, בית קומות – נדיר מאוד באותם ימים. יתרה מזאת: בבנין הכניס מעלית. ומכיוון שלא היה חשמל בעיר הפעיל אותה בחבלים בעזרת כמה פועלים בריאים! בקומה העליונה בבניין פתח מועדון, שאת אורחיו העלה לשם במעלית. אכן היתה זו אטרקציה כבירה באותה תקופה.

גם לאחר התערוכה המשיך בלאושטיין לסחור בבולים, וגם בכובעי נשים.

אנשים מבוגרים, הזוכרים אותו בשיבתו, מספרים עליו, שהוא המשיך ללכת זקוף קומה, תמיד התלבש באלגנטיות מופגנת ומודגשת עד לפרט האחרון: לא שכח לנעול נעלי לכה, ועליהם "גטים". תמיד היה מלווה בכלבלב קטן.

בניינו משמש כיום מועדון לבולאי רוסה, כפי שסיפר לי יעקו יעקוב, ומתכננים להקים בו מוסיאון פילטלי לכבוד זיכרו.

מובא כאן צילום מגלויה שנישלחה אליו, ונושאת חותמת "דואר כפרי". זה הפריט היחיד שהשתמר עם חותמת זאת.

17 בספטמבר 1894. גלויה שנישלחה לשואל בלאושטיין מהכפר גרברו לרוסה.

בולאי בולגריה חגגו את יובל ה-50 להתארגנותם הפורמלית. המאורע שולב בכנס מפואר ותערוכה לאומית. הנואם המרכזי סקר את התפתחות הבולאות בבולגריה מאז הופעת הסידרה הראשונה ב-1 במאי 1879 ומנה את אבני הדרך בהתפתחותה. הוא ציין רק שני שמות, הראשון בהם: בן עמנו **שמואל בלאושטיין**. מי היה האיש הזכור לטובה?

לצורך זה נחזור לסוף המאה ה-19: בשנת 1893 ציינה ארצות הברית ברוב פאר והדר האופיינים לה, את מלאות 400 שנה לגילויה על-ידי קולומבוס. לנו, הבולאים, ידועה היטב הסידרה של 16 בולים הנפלאה שהוצאה לכבוד זה.

במסגרת האירועים נערכה תערוכה בין-לאומית בשיקגו. השתתפו בה רבות ממדינות העולם, שהיקימו מיבנים מיוחדים בשטח התערוכה, ביניהן בולגריה, שהקימה ביתן מיוחד ברשת 3 מסוחריה.

הסופר הבולגרי הידוע אלקו קונסטנטינוב, השייך לקלסיקה הבולגרית, ביקר בתערוכה, ופירסם את רשמיו בספר הניקרא "עד שיקגו ובחזרה". וכך הוא כותב בין היתר: "... בפוליון של איזיאן היה גם סוחר שלישי, **יהודי צעיר מרוסה**, אשר הביא למכירה בולי-דואר, אך כשראה איך הולך המיסחר, מכר את הבולים לאיזיאן ונסע לו לבולגריה..."

אכן, היהודי הצעיר מרוסה אינו אלא **שמואל בלאושטיין**, אדם בעל כבוד עצמי רב רחוק מלהיות ביישן. היה לו חוש הומור מעודן, ואהבה לאמת. וכך הוא ענה לסופר הדגול במיכתב מיום 7 בפברואר 1894: "... תוך הכתוב על ידך, מצאתי שאתה מדבר על **יהודי צעיר מרוסה**. בהיותי בטוח, שבתערוכה בשיקגו לא היתה כל אישיות בת הדת היהודית פרט לי, אני משוכנע שזה מתיחס אלי..."

והוא ממשיך במכתב: "...אני הגעתי וחזרתי על חשבוני. הנסיכות הבולגרית העמידה לרשותי חינוס מקום בפוליון הבולגרי, בו **היצגתי יותר מ-100,000 בולים**, המורכבים מאוסף עשיר, והייתי שם יותר מחודש, ולא כפי שכתב". (על החתום: שמואל בלאושטיין).

עוד יהודים בבולי אוסטריה

מסתבר שברשימת הבולים שיופיעו באוסטריה השנה, יש כמה בולי דיוקן של אישים ממוצא יהודי, בנוסף לאלפרד פריד, המר"ל, הפציפיסט, יהודי-גרמני.

כבר בחודש אפריל יופיע באוסטריה בול דיוקן של לודוויג ויטגנשטיין, פילוסוף בן לאב יהודי מומר. יחד עימו יופיע בול דיוקן לפרופסור אדוארד זיס, גיאולוג, בן לאם יהודיה, במלאות 75 שנה למותו.

חותמת לכנסיית "ציון"

גם זה, כנראה, אפשרי בארצות הברית בלבד – כנסייה בשם "ציון". אכן, בסטראוסטאון בארצות הברית, יש כנסייה בשם "כנסיית ציון – הר כחול" ובמקום זה תוטבע חותמת-דואר מיוחדת עם השם המלא ותמונת הכנסייה.

כיוון שאספני יודאיקה מצרפים לאוספיהם כל פריט דוארי המזכיר שם עברי או יהודי, יש להניח כי גם חותמת זו עם השם "ציון" תשתייך לנושא.

בארצות הברית יש גם יישוב בשם ציון וחותמות דואר משם אכן מקובלות על האספנים.

לא ברור לנו כמה "פסחות" יצוינו בבולי-דואר של בופוצ'ואנה על-פי פסוקי הברית החדשה, על-כל פנים בספרי השליחים יש שפע פסוקים רלוונטיים לחייו ומותו של ישו, המונצח ערב כל "פסחא".

השנה הופיעה הסידרה השמינית של בופוצ'ואנה, אחת מן המדינות בברית מדינות דרום-אפריקה וגם הפעם עם תמונות המבוססות על פסוקי השליחים של הברית החדשה.

בסידרה 4 בולים בהם ישו בסעודה האחרונה, בתפילה לאלהים בגת-שמן, בשיחה עם יהודה איש קריות ועם שמעון כיפא המכה בעבדו של הכהן הגדול.

דואר בופוצ'ואנה אינו מביא הסברים בגוף הבולים ואולם בהודעות לקהל הוא מפרש כל ציור שבבול על-פי הכתוב בברית החדשה בספר יוחנן, מתי ומרקוס.

הפסוקים מזכירים כידוע מיני אירועים שקרו לישו בדרכו האחרונה ואלה הם: 16 סנט – "כאשר אכלו, לקח ישו את הלחם, ברך ובצע ונתן לתלמידים – קחו ואיכלו, זה גופי"; 30 סנט – "אז הלך מעט הלאה, נפל על פניו והתפלל באומרו: אבי, העבר נא ממני את הכוס הזאת..." 40 סנט – "כאשר הגיע, ניגש אליו מיד ואמר: רבי, ונישק אותך"; 50 סנט – אז שלף שמעון כיפא חרב, שהיתה אצלו, הכה בעבדו של הכהן הגדול וקיפץ את אזנו הימנית.

עושה רושם שצייר הבולים מתרגם כל פסוק לציור וכך התאפשר לו עד כה לצייר כבר יותר מ-30 בולים עם תמונות מחיי ישו. אגב, לעיתים הוא מצייר את הדמויות עם כפיות על הראש.

יום ההופעה היה ב-9 במארס, במקום ששמו ביתניה (בדרום אפריקה כמובן), שאינה אלא בית עניה שליד ירושלים.

לבית נכטיגל

וכל משפחת דפוס נכטיגל

תנחומינו על מות

סלי גרנות ז"ל

אגודת סוחר הבולים

שיקורסקי ועזרת הפולנים ליהודים

POLISH HELP FOR JEWS IN THE SECOND WORLD WAR DOCUMENTARY EXHIBITION

THE POLISH INSTITUTE AND
GENERAL SIKORSKI MUSEUM

22 XI 1988 London SW7

יואל איצקוביץ בדומיניקה

צייר הבולים היהודי מנירירק יואל איצקוביץ, שוב צייר סידרת בולים, הפעם עבור דואר דומיניקה. הופיעו שם 8 בולי דגים ושני גיליונות מזכרת, פרי מחולו של איצקוביץ, אס"י שמו לא מוזכר בבולים ורק בהודעה לעיתונות. אגב, לבולים אלה יש עוד קשר ליודאיקה, בכך ששניים מתוך שמונה הדגים הם מגילוי של החוקר היהודי מרקוס בלוך (הכוונה לדגים קוביה וסרו).

מונש ולוי באוסטרליה

שמו של הגנרל היהודי-אוסטרלי ג'ון מונאש שעל שמו יישוב בארץ ומספר יישובים באוסטרליה, שוב הוזכר בפילטליה והפעם בקשר לוועידה שהיתה באוניברסיטה ע"ש מונאש בנושא דת ושלו.

לכבוד הוועידה הונפקה מעטפת כליל (מעטפה עם בול מוטבע) וחותרת עם שם האוניברסיטה ע"ש מונאש ויונת שלום.

קול לוי

באוסטרליה הופיעו לא מזמן בולים עם כלי בית של מעצבים אמנים, ביניהם אחד בשם קול לוי (יהודי).

הבול עם האגרטל ושם המעצב קול לוי המופיע בו, נמצא בקונטרס בולים הנמכר שם ב-2 דולר אוסטרליים (הבול של קול לוי הוא בן 5 סנט בלבד).

חן חן לנחום שרשבסקי מאוסטרליה שהמציא לנו את הידיעה למערכת.

כל הדברים המוזרים קורים, כפי הנראה, בבולאות, שכן מי פילל שאי-פעם תוטבע חותמת-דואר בצירוף מוזר של "יהודים והגנרל שיקורסקי הפולני..."

אכן זה קרה ובלונדון נפתח מכון דוקומנטרי עם תערוכה תיעודית על "עזרת פולין ליהודים במלחמת העולם השנייה" (!!!)

התערוכה היתה במוסיאון על-שם שיקורסקי וה"עזרה" המוזכרת בחותמת המיוחדת מקורה בוודאי בעובדה שהגנרל שיקורסקי בהיותו ראש ממשלת הגולה הפולנית, שישבה בצרפת ואח"כ בלונדון, אחרי הכיבוש של פולין בידי הגרמנים, שידר לפולנים להושיט עזרה ליהודים... כידוע, בודדים הושיטו עזרה ליהודים אבל בכל זאת מעט מגילויי העזרה, במיוחד בעת המרד בגיטו וארשה, מיוחסים כתוצאה מקריאתו של שיקורסקי. המעניין שהיום יש לחוגים מסויימים עניין להבליט נקודה זו.

ולאדיסלב שיקורסקי (1881-1943) היה איש צבא ומדינאי פולני ויחד עם פילסודסקי ייסד אירגון צבאי מחתרתי לשיחרור פולין מעול רוסיה. ב-1921 מונה לרמטכ"ל צבא פולין ואחר כך היה ראש ממשלה ומאוחר יותר שר המלחמה. אחרי עלייתו של פילסודסקי לשלטון היה שיקורסקי באופוזיציה וכאשר התאכזב, עקר לפריס (1928).

בפריס היה, כאמור, ראש ממשלה גולה והגיע לידי הסכם עם הרוסים על עתיד פולין אחרי שיחרורה ועל שיתוף פולנים, שהיו בשבי הרוסים, במלחמה נגד גרמניה.

ב-1943 ביקש לחקור את גורל אלפי הקצינים הפולנים בשבי ברית המועצות בעקבות חשיפת קבר של קצין פולין רבים בקאנטין. ברית המועצות ניתקה יחסיה עם ממשלת שיקורסקי ואחר-כך הוא נהרג בתאונת מטוס...

החותמת של הדואר הבריטי מראה את חומת הגיטו (?) כשמבעד לפירצה מושטות ידיים בלחיצת ידידות.

חותמות דואר של מקומות הנזכרים בתנ"ך

מאת עמירם חרלף חיפה

ארצות הברית:

1. **אלבמה:** הר הזיתים, דותן הר חברון, יפו עדן, עקרון, פסגה גושן, ארויה, בועז, חוה, שמשון.
2. **אריזונה:** עדן, יוסף סיטי, אגם יעקב, שלמה.
3. **ארקנסו:** הרי יהודה עמק הירדן, ירושלים, שלם, פלשתינה, גושן, דמשק, צידון, גמליאל.
4. **קליפורניה:** בית אל איילנד, הר חברון, הר חרמון, כרמל, עמק הכרמל, גושן, יהושע.
5. **קולורדו:** עקרון, רמה, מנשה.
6. **קונטיקט:** בית אל, בית לחם, חברון, כנען, הר הכרמל, שרון גושן, לבנון.
7. **פלורידה:** שלם, שיטה.
8. **ג'ורג'יה:** בית לחם, שילה.
9. **אידהו:** עדן.
10. **אילינוי:** חברון, יפו, שלם, כרמל, כרמי, נבו, פלשתינה, ציון, לבנון, יעקב, מיכאל.
11. **אינדיאנה:** דן, שלם, מירוס, עקרון, ציון, לבנון, נינוה.
12. **איובה:** עזה, פסגה, תבור.
13. **קנטקי:** לבנון.
14. **קנטקי:** בית לחם, סיני, לבנון, אהרון, בועז, דוד, ירמיהו.
15. **מיין:** בית אל, חברון, כנען, כרמל.
16. **מרילנד:** חברון, יפו.
17. **דלוור:** בית אל.
18. **מסצ'וסטס:** שלם, שרה.
19. **רוד איילנד:** אדם.
20. **מיניסוטה:** ירדן.
21. **מיסיסיפי:** אבן עזר, כנען.
22. **מיסורי:** אבן עזר, שלם, מעינות יריחו, הר מוריה, אסתר, גדעון.
23. **מונטנה:** ירדן, מצפה.
24. **נברסקה:** גלעד, לבנון.
25. **נבדה:** רות.
26. **ניו המפשייר:** כנען, לבנון.
27. **ניו ג'רסי:** הר אפרים, שלם, מצפה, הר תבור, לבנון.
28. **ניו יורק:** בית אל, גלבע, חרמון, כנען, כרמל, עדן, עכו, בבל, גושן, לבנון, לבנון ספרינגס, נינוה.
29. **נורת' קרוליינה:** הר הזיתים, שילה, אררט, זבולון.
30. **נורת' דקוטה:** חברון, עכו.
31. **אוהיו:** בית אל, חברון, חרוד, ירושלים, שלם, עקרון, פלשתינה, שילה, ארם נהרים, לבנון.
32. **אוקלהומה:** חרמון, לבנון, אשר, חוה.
33. **אורגון:** שלם, גושן, לבנון, יוסף.
34. **פנסילבניה:** אפרתה, בית אל, בית אל פארק, בית לחם, גליל, הר הכרמל, שרון, דמשק, לבנון.
35. **דרום קרוליינה:** שלם, יריחו, הר הכרמל, ציון החדשה, שרון, לבנון.
36. **דרוב דקוטה:** סיני, עדן.
37. **טנסי:** באר שבע ספרינגס, בית אל ספרינגס, שילה, שרון, חוה.

38. **טקסס:** חברון, עדן, פלשתינה, נינוה, בנימין, יונה, יהושע.
39. **יוטה:** עדן, ציון, יוסף.
40. **ורמונט:** בית אל, יריחו.
41. **וירג'יניה:** שלם, שילה, אררט, לבנון.
42. **ווינגטון:** אפרתה, אריאל, בית אל תקוע, משה.
43. **וויג'יניה:** גלבע, דותן, חברון, ירדן, כנען, הר נבו, פלשתינה, אברהם, איוב, חנוך, חפציבה, עגלון.
44. **וויסקונסין:** לבנון, אפרים, יהודה.
45. **ויומינג:** דניאל.
46. **אסקה:** בית אל, משה.
47. **הוואי:** חנה.

ישראל: אילון, אילות, אילת, אפק, אריאל, אשדוד, חוף אשדוד, אשקלון, באר שבע, בית אל, בית דגן, בית השיטה, בית לחם, בית לחם גלילית, בית שאן, עמק בית שאן, בית שמש, בני ברק, גבע, גדרה, רמת הגולן, מרום הגולן, גלבע, גליל תחתון, גליל עליון, מרום הגליל, מעלה הגליל, גליל מערבי, דימונה, חברון, קרית ארבע, חולון, מעברת חולון, חפר שער חפר, חצור הגלילית, יבניאל, יבנה, יגור, יהוד, הרי יהודה, יזרעאל, ים המלח, ים סוף, יפו יפיע, יקנעם, יקנעם עלית, ירושלים, א.ק. ירושלים, יריחו, בקעת יריחו, כבול, חוף הכרמל, טירת הכרמל, כרמיאל, לוד – נמל תעופה, חבל לכיש, מגדל, חבל מגידו, הנגב, נהלל, סדום, עזה, חוף עזה, עטרות, עין חרוד, עכו, קרית עקרון, כפר עקרון, ערבה, ערד, הר ציון, בני ציון, צפת, רחובות, שילה, שכם, משמר השרון, מעברת רמת השרון.

שמות: אביחיל, מעלה אפרים, דליה, אור יהודה, נחלת יהודה, מחנה ישראל, רמת ישי.

אישים: מנשה, שער מנשה, קרית מלאכי, נתניה, צמח, שלומי, שמשון, כפר שמריהו.

דרום אפריקה: אבנעזר, בית אל, בית לחם, גבעון, חברון, יריחו, רחובות, לבנון, בית עניה (ביתניה).

אנגליה: יפו, לוד, איי שלמה הבריטיים.

ברזיל: אריאל, בית לחם (בלם) גליל, ירדן, יריחו, הר הכרמל, פלשתינה.

ארגנטינה: מוזס ויל (משה).

קנדה: אבן עזר, עדן, אברהם, דניאל, חנה.

אוסטרליה: ירדן, יריחו, כרמל, הר חורב, הר נבו, גושן, צידון, קין, שמשון, עדן, ביתניה.

שוויץ: בית לחם, ציון.

גרמניה: בית אל, חברון, ירדן, שלם, יריחו, תבור, יעקבסברג, יעקובסטחל, ישראלדורף, שלמה המלך.

אוסטריה: בית לחם.

ניו זילנד: ירושלים, גבריאלי.

רומניה: ערד, סיני.

סוולנד: מוריה.

ירדן: בית לחם, חברון.

ולדהיים לא יופיע בבול אוסטרי

טרזה גיזה – בגרמניה

בסידרת "נשים מפורסמות" שהופיעו באחרונה בגרמניה המערבית יש, פרט לבולים עם **חנה ארנד**, **ליזה מייסנר ואליס סלומון** גם בול דיוקן של **טרזה גיזה**, שחקנית שהיא אולי פחות ידועה בין אספני יודאיקה אבל לא פחות יהודיה.

טרזה גיזה נולדה ב-1898 במינכן למשפחת סוחרים יהודים. למדה משחק בתיאטרון ומ-1920 שיחקה בברסלאו (היום רומניה).

ב-1933, עם עליית הנאצים לשלטון, עברה לציריך, שם שיחקה ב-12 תפקידים ביניהם בהצגת בכורה של אימא קורז', של ברכט, ב-1941 וכן בנפש הטובה מסצ'ואן. ב-1949 חזרה לשחק בברלין ומ-1953 שבה לשחק במינכן בעזבה את ציריך, ששימשה לה בסיס. ב-1973 הוציאה את ספר זכרונותיה. היא נפטרה ב-1975 במינכן.

באוסטריה הוטבעו שתי חומות מזכרת לכבוד ויקטור אדלר – ממיסדי המפלגה הסוציאל-דמוקרטית באוסטריה: חותמת אחת הוטבעה בווינה ואחת בהיינפלד. בארגנטינה הוטבעה חותמת מיוחדת לכבוד 40 שנה למדינת ישראל.

דואר אוסטריה פירסם את לוח ההנפקות שלו לשנת 1989 ובו 16 הנפקות, פרט לבולים מן המניין וכלילים.

בין הבולים יש 5 בולי דיוקן, אחד עם האם הקדושה והשאר בולי זיכרון עם נופים, טירות, ירידים ואומנות.

ברשימה יש בול עם דיוקן יהודי, שאספני "יודאיקה" יצרפו לאוספיהם, הבול שהוקדש לאלפרד פריד ואולי גם הבול שהוקדש לתערוכה ביונדנבורג, בזכות השם "יונדנבורג".

בהקשר לתכנית הבולים נודע לנו שדואר אוסטריה תיכנן בול דיוקן לנשיא הרפובליקה, **קורט ולדהיים**, אולם הלה ביקש שלא להופיע בבול דיוקן אוסטרי (!).

בדרך כלל אין מנפיקים באוסטריה בולי-דואר לאישים בחייהם, אך הפעם היתה אכן כוונה זאת, לרגל מלאות 75 שנה לנשיא אוסטריה קורט ולדהיים ואולי בשל עוד סיבה...

ביוני השנה יופיע באוסטריה בול מיוחד לציון מלאות עשר שנים למרכז האו"ם בווינה.

אלפרד פריד – מו"ל יהודי

אלפרד הרמן פריד, שיופיע בנובמבר 1989 היה פאציפיסט - יהודי גרמני ומו"ל במקצועו (1864-1921). פריד פעל בברלין, שם יסד ב-1892 את "חברת השלום הגרמנית" ופירסם את כתב העת "הניחו את הנשק".

לפריד היתה הוצאה לאור משלו והיו לה סניפים בערי גרמניה ואוסטריה. הוא היה מראשי תנועת השלום הבין-לאומית וכבר ב-1911 זכה בפרס נובל לשלום.

במלחמת העולם הראשונה חי בשווייץ, שכן התנגד למדיניות הגרמנית ופעל להשגת שלום ללא תנאים.

הבול שיופיע לזיכרו הוקדש למלאות 125 שנה להולדתו.

באוסטריה הופיעו באחרונה שתי חותמות-דואר מיוחדות לזיכרו של הסוציאליסט היהודי ויקטור אדלר.

אנדרומדה מיפו – בנהוטן

מי שמסייר ביפו העתיקה ישמע בוודאי מפי המדריך את הנוסחה המיתולוגית הקדומה הקובעת כי מול הנמל ביפו ניצלה אנדרומדה, בתם של קיפאוס, מלך האתיופים וקאסיופאה אשתו על-ידי פרסאוס בנה של דונאה.

האגדה מספרת שקאסיופאה התפארה בפני אל הים פוסידון שבתה אנדרומדה יפה יותר מבנות הים. כתגובה לעלבון שילח פוסידון מפלצת ענקית שעשתה שמות באתיופיה. כשהלך קיפאוס לדרוש באמון אלוהי מצרים, נאמר לו שאין תקנה לארצו אלא אם יפקיר את ביתו אנדרומדה למפלצת הים.

אנדרומדה רותקה לסלע שבחוף הים, שעל-פי האגדה זה קרה בחוף יפו.

האגדה ממשיכה שבאותו הזמן עבר פרסאוס ממסעו נגד המדוזה והתאהב באנדרומדה. אביה, קיפאוס, הסכים לתת אותה לפרסאוס אם יצליח להצילה ממפלצת הים. פרסאוס הרג את המפלצת אולם כאשר התברר שאנדרומדה הובטחה קודם לכן לפיניאוס, הוא נלחם בו וגבר עליו (באסטרולוגיה קיימות כיום שלוש מערכות כוכבים הנושאות את שמה של אנדרומדה והוריה – קאסיופאה וקיפאוס);

יצוין, שלא כל המקורות מציינים את יפו כמקום לאירוע עם אנדרומדה, אבל יש מספר מקורות שקיים בהם זכר לנוסחה זו של האגדה, לרבות אצל יוסף בן מתתיהו, שמציין בין השאר, כי אחד ממצביאיו של פומפיוס הביא את שלדה של המפלצת שהיה שמור ביפו, לרומי, בשובו מכיבושיו בארץ-ישראל.

בסיפור הזה נזכרנו רק משום שדואר הממלכה הנסנית של בנהוטן בהרי ההימלאיה הודיע על הנפקת סידרה של 12 בולי דואר ו-12 גליונות מזכרת – כולם לפי יצירות ענק הציירים – טיצ'אן. אחד הבולים בסידרה הוקדש לאנדרומדה ושמך "פרסאוס ואנדרומדה". אכן מי שימצא עניין בבול זה ימצא קשר ל"יודאיקה"

בול ל"אינתיפאדה"

שני בולים לציון ה"אינתיפאדה", שמראים פלשתינאים מיידי אבנים, הופיעו בנסיכויות הערביות המאוחדות, במסגרת תעמולה אנטי-ישראלית.

נשיא המדינה, חיים הרצוג בהנפקה חדשה של ק"ל.

קלמן ואליש – בהונגריה

דואר הונגריה הנפיק זה עתה בול זיכרון לפטריוט ההונגרי-יהודי, קלמן ואליש במלאות 100 שנה להולדתו. קלמן ואליש, בנאי במיקצועו, היה מנהיג פועלים בתנועת העבודה הונגרית.

היה חבר במפלגה הסוציאל-דמוקרטית משנת 1905 ונטל חלק פעיל בממשלה ההונגרית בשנת 1919. הוא נאלץ לעזוב את הונגריה ויצא לאוסטריה. ב-1934 היה פעיל בתנועת הפועלים באוסטריה, שם

בולים לחיל השלום של האו"ם

כעשרת אלפים בני אדם עסוקים בחיל השלום של האו"ם המפוזר בכל העולם. בחיל משרתים חיילים מ-35 מדינות ומאז 1948 נפלו מהם 730.

חיל השלום כולל 13 יחידות המשרתות במקומות שונים בעולם (בגבול פאקיסטן-הודו, עיראק ואיראן, סיני, גולן, לבנון, קפריסין ואפגאניסטן).

פועלם של חיילי חיל השלום צויין בשנת 1988 בפרס נובל לשלום, ודואר או"ם ינפיק ב-17 במארס 1989 מספר בולים בנושא זה.

תוכנן בול בצירוף זהה בניו-יורק, וינה וג'נבה. הבול צויר בידי טום בלנד מאוסטרליה ואף הודפס שם. הוא מראה חייל או"ם על משמרתו.

שבוע התכתבות בין-לאומית

אכן, יש גם מושג כמו "שבוע התכתבות בין-לאומית" ולכבודו הנפיקו באיי פפואה וגיניאה החדשה 4 בולים מיוחדים. הבולים מראים, כמובן, אנשים בכתובת מכתבים.

קנדי במלדיב

שוב צורה של 5 "מחברים" – הפעם באיי מלדיב לכבוד נשיאה המנוח של ארצות הברית, ג'ון קנדי. הבולים הוקדשו לקנדי אך מתארים את המאורע החשוב בזמנו של קנדי, מבצע הנחיתה על הירח של ארמסטרונג ואלדרין, ב-20 ביולי 1969.

בספרות הבולאית

יהדות ספרד בבולים

בהוצאת "לה סמנה" הופיע זה עתה ספר בולים חדש, נאה ומעניין, שכל אספני "יודאיקה" ישמחו בו, ללא ספק.

מרדכי ארבל, בעל טור קבוע בכתב-העת "אקי ירושלים". המופיע בשפה הספרדית, פירסם זה עתה אוסף קטעים המספרים על תרומתה של יהדות ספרד ופורטוגל לתרבות העולם, תוך דגש על התרבות היהודית.

בספר, המודפס בהידור רב, בעברית, אנגלית וספרדית מוסברים הרבה בולים בנושאים הקשורים ביהדות ספרד ולאוו דווקא בולים שהופיעו בארצות דוברות ספרדית.

המחבר אינו מתעכב במיוחד על תיאור מוצאם של האישים היהודים הנזכרים במיני ההנפקות, אולם הוא מזכיר את האישים ממוצא יהודי וכן את האירועים – בתי-כנסת, מצבות ופולקלור, שמצאו ביטוי בבולי-דואר ועניינם ביהדות ספרד. רבים יופתעו במיני גילויים, כמו למשל, העובדה שמשפחת אביו של נשיאה לשעבר של הרפובליקה הדומיניקנית פדרו הנריקס **אורנייה**, הוא ממוצא יהודי-פורטוגזי. כנ"ל מנהיגה הגדול של קורסאן, משה פ. קוסטה-גומז ורבים אחרים.

בין הציירים היהודים שמוזכרים בספרו של ארבל מוזכר פיסארו, מודיליאני ופסקין, הידועים בעולם כולו, אך המחבר מצא שהצייר איזק **מנדס בליסריו**, למשל, שחי בתחילת המאה הקודמת בג'מייקה, והוכרז שם כצייר הלאומי, הוא אכן ממוצא יהודי.

בס"ה ספרון מעניין וחשוב, לאספני "יודאיקה" במיוחד.

ועד חדש לאגודת הסוחרים

לועד אגודת סוחרים הבולים נבחרו: **א. שליט** – יו"ר; **אריה גלעדי** – גזבר; **יורם גלעדי** – מזכיר; **י. זיידמן** – יוצא; **יגאל אוזל** – מכירות פומביות; **א. שניאור** – חבר.

סרי לנקה מדפיסה בברית המועצות

מסרי לנקה נמסר שבולי המדינה יודפסו עתה ב"מז'דונרודניה קניגה" – בית ההוצאה הממשלתי של ברה"מ. עד עתה הודפסו בולי סרי לנקה במערב. הדפסת בולי חו"ל בברית המועצות היא דבר חדש יחסית, כי רוב מדינות מזרח אירופה, למשל, מדפיסות בוליהן בביתן. בין הבולים של סרי לנקה שהודפסו בברית המועצות יש בול גנדי.

באסונציון – מדי צבא

יש טריטוריות המשתעשעות בבולים עם מדי צבא כאילו מתוך נוסטלגיה לכיבוש הקולוניאלי. באסונציון, למשל, הופיעה עתה סדרה שניה של בולי מדים. גם הפעם מן המאה הקודמת. הופיעו 5 בולים מחוברים עם קבוצות "מרינרס".

האפיפיור בבוצ'ואנה

בספטמבר 1988 ביקר האפיפיור פאולוס השני בבוצ'ואנה שבאפריקה ועתה הונצח המאורע בסדרת בולים עם דיוקנו של האפיפיור הנייד.

בוצ'ואנה, הגובלת במדבר קלהרי, הוציאה גם סדרת בולי פרחים, פרי מכחולה של ציירת הולנדית שבילתה שנים במדינה הדרום אפריקנית בוצ'ואנה ואף פירסמה ספר על צמחי בר שם.

איידס באוגנדה

נראה שהבול הראשון שהוקדש לתעמולה נגד מחלת האיידס הופיע באוגנדה שבאפריקה. הוא מציג את המלה "איידס" בלטינית באדום כשאות האותיות היא בצורת מבחנה עם דגימת דם.

לנין בהנפקה אנטי-קומוניסטית

בארצות הברית פורסם בול בלתי פוסטאלי שהונפק עלידי אוקראינים אנטי-קומוניסטים בשם "הרפובליקה הלאומית האוקראינית" המתאר את לנין בדמות מלאך המוות (שלד אדם בבגדי אישה); בבול מופיעה כתובת בנוסח: "לנין, אבי הרוצחים של עמי ברית המועצות, 70 מיליון קורבנות – מאה שנה להולדתו".

התווית הוצאה במלאות 100 להולדת לנין (?) אף-על-פי, שלנין נולד כידוע ב-1870, כלומר לפני כ-119 שנה. (לא ברור מתי הודפסה התווית).

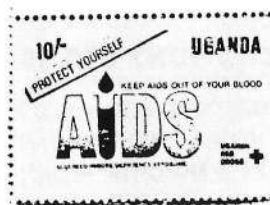
העיתון הבולאי "לינס" המביא את הידיעה במדור מכתבים למערכת, מזכיר עוד כמה בולים כאלה, המתארים את מפת אוקראינה, צבא אוקראינה במלאות 25 שנה עם התאריך 1942-1967 וההטמן פאולו סורופדסקי – מלך אוקראינה 1873-1945. אלה, כמובן תוויות תעמולה ולא בולי דואר.

לנפגעי ארמניה

שלושה בולים עם שובל הנפיק הדואר הסובייטי בצימדה כדי לגייס תרומות למען נפגעי הרעש בארמניה. הבולים יקרים בחמישים אחוז מן הערך הנקוב וההכנסה קודש לסיוע לשרידים.

היטל מעין זה היה נהוג בברית-המועצות בשנות העשרים והשלשים הראשונות, אך לאחר מכן נגבה רק לרגל האולימפיאדה המוסקבאית ב-1980. נושאי הבולים הם מוטיבים תרבותיים ודתיים של האמנים.

צ'פלין וקוסטו במונקו

במלאות 100 שנה להולדת המשורר הצרפתי ז'אן קוקטו והקומיקאי הגדול צ'ארלי צ'פלין, יופיעו בנסיכות מונקו בולים מיוחדים עם דיוקנאותיהם.

בול אחד בסידרה הוקדש לתחרות קוסמים במונטה קרלו ב-17 במרס השנה.

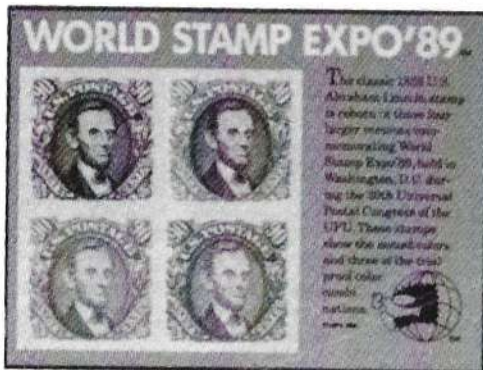
ז'אן קוקטו הצטיין ברב-צדדיות, ובעצמו סיווג את יצירותיו לפי שירה, שירה של רומאן, שירה של תיאטרון, של ביקורת וכ'. בבול שיופיע לזיכרו מופיע דיוקנו על רקע אלמנטים המזכירים את סוגי יצירתו.

דיוקן צ'פלין מופיע בבול על רקע "צ'אפלין השחקן" לרבות האמן על גלגלי שיניים מתוך סרטו "זמנים מודרניים".

לינקולן בגיליון מזכרת

ארבעה בולי לינקולן משנת 1869 בערך נקוב של 90 סנט דאז, הודפסו עתה בצורת גיליון מזכרת לתערוכת "אקספו 89" שתתקיים השנה בארצות הברית.

בגיליון המזכרת מופיעות בארבעה צבעים שונים הדפסות ניסיון. הגיליון יעלה 3.6 דולר. אגב, הדפסות הניסיון המקוריות מופיעות בקטלוגים במחיר של כ-5.000 דולר כל בול.

בול ראשון לג'ורג' בוש

אכן אפשר היה לצפות שלא ארה"ב תהיה הראשונה בהנפקת בול זיכרון לנשיאה החדש של ארצות הברית, ג'ורג' בוש, שכן בדרך כלל אין מנפיקים שם בולי דיוקן לאנשים בחיים, כמו שזה מקובל גם אצלנו. הראשונה היא ליבריה.

THE PRESIDENTS OF
THE UNITED STATES OF AMERICA

גדול הפרפרים בעולם

נראה, שבאי פפואה - ניו גינאה מצויים הפרפרים הגדולים ביותר בעולם, וכל אספן פרפרים מייחל לעצמו לצוד לפחות פעם אחת את ה"אורניטופטרה אלכסנדרה", שהופיעה בבול דואר.

קולומבוס בבהמס

קולומבוס נחת, כידוע, באיי בהמס בשנת 1492, אחרי 71 ימי הפלגה מוטעית. הוא הגיע לבהמס במקום להודו ולפיכך תמלאנה 500 שנה למסע רק בשנת 1992. בכל זאת יש מדינות שכבר אשתקד החלו בהנפקות לכבוד 500 שנה למסעות קולומבוס ועתה הודיעה גם בהמס על הנפקה כזאת.

בבהמס זו כבר סידרה שניה לכבוד מסעות קולומבוס - הפעם ארבעה בולים וגיליון מזכרת.

בגיליון תמונה המראה את ההכנות להפלגה ואילו בבולים מופיעות הספינות סנטה מריה, פינטה וניטה וכן פריטים שונים הקשורים במסע ההיסטורי.

מכתבים למערכת

אהרון רוזנפלד

בקשר לפירסום שאלתו של נורמן קולינס בחוברת ינואר 1989 של ירחוננו, לגבי השם-אהרון רוזנפלד, כותב ב. צרפתי מאוניברסיטת בר-אילן, כדלהלן: אהרון רוזנפלד היה בעל סוכנות הספנות הידועה בשם זה בחיפה. על-פי מדריך א"י משנת 1935 של זאב וילנאי, הוא ייצג את חברת הספנות "אמריקן אקספרס ליינס".

שנת הנחש

על פי שנת הלוח הסיני השנה החדשה היא שנת-הנחש. על-פי המסורת האסטרולוגית במזרח-הרחוק שרשיה נעוצים בעבר לפני 5000 שנה, ילידי שנת-נחש הם בני אדם נחרצים, פילוסופיים בחשיבתם, עירנים ובעלי נימוסים מלוטשים ביחסי-אנוש. אצל הסינים יש מעגלים של 12 שנים, שכל אחת מהן נושאת שם של בעלי-חיים שנבחרו באופן סמלי על ידי בודהא עצמו. הדואר של הונג-קונג הנפיק בפעם השלישית סידרה לכבוד השנה החדשה. ארבעת הבולים מציגים נחשים רקומים בתנוחות שונות. הונפק גם גיליון-מזכרת המכיל את ארבעתם. גם בולי האוטומטים הופיעו עם הנחש המסורתי

בולי ארה"ב לכבוד הקונגרס

שלושת ענפי הממשל התחוקתי שהוקם בארצות הברית לפני 200 שנה יחגגו השנה שם בסידרה בת ארבעה בולי-זיכרון – כולם מבוססים על פרטי ציור זהים.

2 בולים מתוך הארבעה יוקדשו למוסדות המחוקקים – בית הנבחרים והסינט. בולים אלה יופיעו ב-4 וב-6 באפריל השנה.

הבול שיוקדש לבית הנבחרים מראה שעון שיש מ-1819 של קרלו פרנצ'וני, ולידו קליאו, מוזת ההיסטוריה בכרבת הזמן ברשמה אירועי העיתים.

הבול לכבוד הסינט מראה את עיט-הזהב והמגן החרוטים מעל כיסא סגן הנשיא בלישכת הסינט הישנה. לא ידוע הרבה על יצירת חריטה זו, אך הארכיטקט האמריקני הנודע, בנימין הנרי לטרוב הכליל אותה בלישכה ומאז זה נחשב ליצירת מופת.

- לנו מבחר בולי ישראל וח"ל, מטבעות ושטרות
- יודאיקה ארץ הקודש
- תולדות הדואר ונושאים שונים.

בולי כחול לבן
בהנהלת א. סגל

מכירות פומביות AUCTIONS

בולים לאספנים • מכירות פומביות • יודאיקה • תולדות הדואר
AUCTIONS • STAMPS • JUDAICA
• POSTAL HISTORY

רח' המלך ג'ורג' 6, תל-אביב טל. 281023 יעוץ והדרכה ללא תשלום

חיפה

אבנר קנר איננו

באופן פתאומי נפטר חברנו הוותיק והנאמן אבנר קנר ז"ל (17.1.89) יליד 1917, ארכיטקט במקצועו. קנר עלה ארצה בשנת 1944, התישב בחיפה ועבד במשרד ארכיטקטים ידוע בעיר, "ראט את קומט".

אבנר קנר התחיל לאסוף בולים עוד בהיותו בחו"ל, וזמן קצר לאחר הגיעו ארצה, הצטרף לאגודת הבולאים בחיפה ומאז ועד פטירתו היה חבר פעיל בה.

קנר נבחר לוועד האגודה עם פטירתו של חברנו גרווה ז"ל בשנת 1969. כיהן כיושב ראש האגודה עד שנת 1975, שבה סירב בגלל מצב בריאותו להמשיך ולמלא תפקיד זה, אם כי שמר על קשר הדוק עם האגודה.

קנר אסף במיוחד בולי הולנד הקלאסית וכן ההוצאות הראשונות של דאר-אוויר מכל העולם. בשנים האחרונות לחייו התחיל לאסוף את ה- Pre-cancel (בולים. מוחתמים מראש) של ארה"ב והצטרף לאגודה האמריקנית המתמחה בנושא זה. את אוספיו הציג בתערוכות הבולים הלאומיות ואוספו זכה להערכה. יש לציין, שהוא לא היה רק בין המשתתפים בתערוכות הנ"ל, אלא מתכנן של רוב התערוכות שהתקיימו בחיפה, החל מתערוכת "תבא 1952". הוא השתתף באופן פעיל בהנהלת התערוכות וארגון.

על פעילותו הבולאית באגודה ובחיים הפילטליים הוענק לאבנר קנר, בשנת 1975, פרס ע"ש גרווה, המוענק מידי שנה לבולאים ע"י אגודת חיפה.

פעילותו הבולאית-ציבורית לא המטמצמה רק לחיי האגודה החיפאית והוא לקח חלק פעיל גם בהתאחדות הבולאים הארצית. הוא נבחר כחבר פעיל בוועד הפועל של ההתאחדות ושמש זמן מה כסגן נשיא ההתאחדות.

מותו של אבנר קנר השאיר חלל ריק בחיי האגודה וחסרונו יורגש בקרב כל חבריו.

לוועד עמותת בולאי חיפה נבחרו:

ב. נסטויטר – יו"ר; מ. קרמר – מזכיר; ק. בר-אילן – גזבר; א. איסטנר – ספרן; ד"ר מ. ויינשטיין, זאב ברק, ד"ר יואב קראוס, נלי קטשר, ד"ר י. רימון, דב סטרולוביץ.

משה ויגוצקי – נשיא כבוד

משה ויגוצקי, לשעבר נשיא התאחדות בולאי ישראל ויו"ר האגודה הירושלמית לבולאות, נבחר כנשיא כבוד בעמותת הירושלמית ונשיא כבוד בהתאחדות בולאי ישראל.

בעמותת ראשון לציון

באספה הכללית שהתקיימה ב-7 בפברואר 1989, נבחר ועד חדש.

גדעון לוי – יו"ר העמותה. לאופולד שטיין – גזבר, אבנר לוי – ספרן.

באר שבע

באסיפה הכללית השנתית של מועדון בולאי באר-שבע נבחר ועד חדש בהרכב זהה עם הועד היוצא, כמו כן וועדת ביקורת ובוררות.

יו"ר: פאול שוורץ, גזבר: שמחה בלושטיין, מזכיר: אהרן וון לפן, חברים: דב ברייר וחנן לוברמן.

לוועדת ביקורת נבחרו החברים: שלום בייטשר, ד"ר פרידמן אלכסנדר, אהרן דגן.

לוועדת בוררות נבחרו החברים: איזור קרס, פרופ' שאול לדני, רמי רשף.

בצער רב אנו מודיעים על מותם של

חברינו הוותיקים

יוסף פרידמן,

פיליפ צ'רסקי

ואלאדר קובץ ז"ל

ומביעים את תנחומינו הכנים

למשפחות ומוקירי זכרם.

עמותת הבולאים חיפה

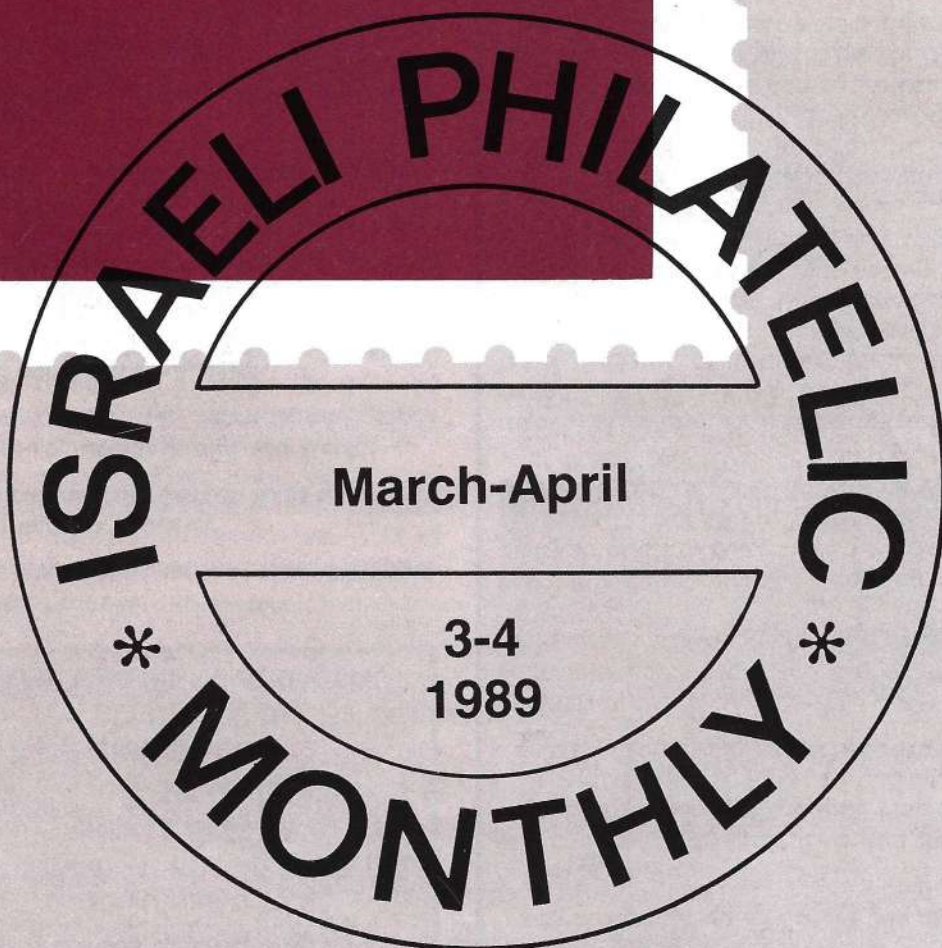

BICENTENAIRE DE LA RÉVOLUTION FRANÇAISE
ET DE LA DÉCLARATION DES DROITS DE L'HOMME ET DU CITOYEN

Le bloc
PhilexFrance 89.
Les 500 gagnants
recevront un bulletin
de souscription qui
vautra réservation
pour leur bloc
(émission le 7
juillet) et leur
permettra d'entrer
gratuitement à
l'exposition.

גליון מזכרת צרפתי לתערוכת "פילקס פרנס" 1989

הירחון הישראלי לבולאות